

Skatteutskottets betänkande**1982/83:9****om beskattningen av statsskuldväxlar m. m. (prop. 1982/83:58)****Propositionen**

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1982/83:58 att riksdagen antar vid propositionen följande förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer.

I propositionen läggs fram förslag om dels beskattningen av statsskuldväxlar och skattkammarväxlar, dels beräkningen av realisationsvinst vid förtida inlösen av andelar i aktiesparfonder, dels förtydligande av bestämmelserna om s. k. räntetillägg vid fastställande av underlag för tilläggsbelopp i visst fall.

I fråga om statsskuldväxlar och skattkammarväxlar föreslås att avkastningen – i likhet med vad som gäller för s. k. bankcertifikat – alltid skall behandlas som ränta.

Beträffande realisationsvinstbeskattningen vid förtida inlösen av andelar i aktiesparfonder föreslås särskilda regler om beräkning av anskaffningskostnad, bestämmande av anskaffningstidpunkt och beräkning av avyttringspris.

Beträffande räntetillägg föreslås ett förtydligande i fråga om tillägg för räntekostnader som hänför sig till egen bostad på jordbruksfastighet.

Bestämmelserna skall tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att 41 e § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om *sådan obligation* som utgivits av bankaktiebolag, sparbank eller centralkassa för jordbrukskredit och som har en löptid av högst ett år – s. k. bankcertifikat – gäller att skillnaden mellan inköpspris eller därmed jämförligt vederlag vid förvärvet och vad som erhållits vid avyttring eller inlösen av *obligationen* skall betraktas såsom ränta. Om räntan är att hänföra till förvärvskälla för vilken inkomstberäkningen skall ske enligt bokföringsmässiga grunder, gäller motsvarande grunder även för beräkning av ränta som här avses.

Föreslagen lydelse

41 e §¹

I fråga om *sådana obligationer* som utgivits av bankaktiebolag, sparbank eller centralkassa för jordbrukskredit och som har en löptid av högst ett år – s. k. bankcertifikat – *samt i fråga om statsskuldväxlar och skattkammарväxlar* gäller att skillnaden mellan inköpspris eller därmed jämförligt vederlag vid förvärvet och vad som erhållits vid avyttring eller inlösen av *obligationerna eller växlarna* skall betraktas såsom ränta. Om räntan är att hänföra till förvärvskälla för vilken inkomstberäkningen skall ske enligt bokföringsmässiga grunder, gäller motsvarande grunder även för beräkning av ränta som avses här.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

6 mom. Skall den skattskyldige ta upp värde av bostadsförmån som intäkt av jordbruksfastighet skall vid beräkning av underlag för tilläggsbelopp tillägg göras med ett belopp motsvarande den del av räntekostnaderna på låneskulder i förvärvskällan som belöper på *den egna* bostaden. På bostadsbyggnaden och därtill hörande tomtmark skall anses belöpa så stor del av dessa räntekostnader som byggnadens och tomtmarkens taxeringsvärde utgör av värdet av samtliga tillgångar i förvärvskällan.

6 mom. Skall den skattskyldige ta upp värde av bostadsförmån som intäkt av jordbruksfastighet skall vid beräkning av underlag för tilläggsbelopp tillägg göras med ett belopp motsvarande den del av räntekostnaderna på låneskulder i förvärvskällan som belöper på bostaden, *om den tillhör honom*. På bostadsbyggnaden och därtill hörande tomtmark skall anses belöpa så stor del av dessa räntekostnader som byggnadens och tomtmarkens taxeringsvärde utgör av värdet av samtliga tillgångar i förvärvskällan.

Vid tillämpning av första stycket skall räntetillägget minskas med *dels* underskott som har uppkommit i den ifrågakvarande förvärvskällan, *dels* den vid taxeringen fastställda inkomsten av kapital, dock högst 30 000 kronor, till den del denna inkomst inte har avräknats enligt 4 mom.

Har den skattskyldige vid beräkning av inkomst av fastighet eller rörelse yrkat avdrag för kostnader för en i räkenskaperna upptagen bil, båt eller liknande tillgång skall tillägg göras med ett belopp motsvarande en beräknad ränta på tillgångens värde i den mån denna har använts för privat bruk.

Har den skattskyldige erhållit lån från arbetsgivare eller uppdragsgivare och understiger den faktiskt erlagda räntan på lånet sedvanlig ränta skall tillägg göras med ett belopp motsvarande skillnaden. Sådant tillägg skall göras även om lånet har lämnats till sådan den skattskyldige närstående person som avses i 35 § 1 a mom. nionde stycket kommunalskattelagen (1928:370). Med lån från arbetsgivare eller uppdragsgivare likställs annat lån om det finns anledning anta att denne har förmedlat lånet. Bestämmelserna i detta stycke tillämpas inte i fall som avses i fjärde stycket av nyssnämnda moment.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.

² Senaste lydelse 1982:416.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Vid realisationsvinstberäkning enligt bestämmelserna i punkt 2 b av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen (1928:370) i fråga om andel som har innehafts i fem år räknat från utgången av det år för vilket sparskattereduktion har medgivits, får efter den skattskyldiges val anskaffningskostnaden beräknas antingen till andelens marknadsvärde vid utgången av det femte året eller till värdet vid utgången av det år för vilket sparskattereduktion har medgivits ökat med avkastningen under de därpå följande fem åren. I det första fallet anses andelen anskaffad vid utgången av det femte året och i det andra fallet vid utgången av det år för vilket sparskattereduktion har medgivits.

Vid realisationsvinstberäkning i fråga om en andel som har innehafts mindre än fem år räknat från utgången av det år för vilket sparskattereduktion har medgivits skall andelen anses anskaffad den 31 december sistnämnda år för en kostnad som motsvarar det sammanlagda beloppet av under året gjorda insättningar på aktiesparkonto. I fall som anges i 2 § andra stycket medräknas i anskaffningskostnaden även insättningar på aktiesparkonto som gjorts under året före det år för vilket sparskattereduktion har medgivits. Bestämmelserna i punkt 2 b tredje stycket av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen får inte tillämpas. Vid vinstberäkningen medges avdrag för belopp som fondbolaget har innehållit med stöd av 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

Motion

1982/83:90 av Karin Ahrlund (fp) och Stig Josefson (c)

I motionen yrkas att riksdagen antar följande

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 11 § 3 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

3 mom.² Vid beräkning av tilläggsbelopp för makar, som under beskattningsåret levt tillsammans, gäller följande.

Har makarna *B-inkomster* som sammanlagt överstiger 5000 kronor skall A-underlag och B-underlag beräknas för var och en av dem enligt följande.

B-underlag utgörs av den skattskyldiges B-inkomst. Av B-inkomsten behandlas dock som A-inkomst ett belopp om 2 500 kronor samt – i förekommande fall – det belopp varmed andra makens B-inkomst understiger 2 500 kronor. B-underlaget, som avrundas nedåt till helt hundratal kronor, får inte överstiga underlaget för tilläggsbelopp.

Har någon av makarna *B-inkomst* som överstiger 5000 kronor skall A-underlag och B-underlag beräknas för var och en av dem enligt följande.

B-underlag utgörs av den skattskyldiges B-inkomst. Av B-inkomsten behandlas dock som A-inkomst ett belopp om 5 000 kronor. B-underlaget, som avrundas nedåt till helt hundratal kronor, får inte överstiga underlaget för tilläggsbelopp.

A-underlag utgörs av skillnaden mellan underlaget för tilläggsbelopp och B-underlaget.

Tilläggsbelopp på A-underlag beräknas för vardera maken för sig.

B-underlag hos make, som har det lägsta A-underlaget sammanläggs med andra makens underlag för tilläggsbelopp, varefter tilläggsbelopp beräknas på summan. Skillnaden mellan det sålunda beräknade tilläggsbeloppet och tilläggsbeloppet på det i nämnda summa ingående A-underlaget fördelas på makarna efter förhållandet mellan deras B-underlag. Vad som belöper på vardera maken utgör, avrundat enligt bestämmelserna i 10 b §, tilläggsbelopp på makens B-underlag.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 770.

² Senaste lydelse 1982: 416.

Sammanlagda beloppet av sålunda beräknade tilläggsbelopp på makes A-underlag och B-underlag utgör makens tilläggsbelopp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983. Därvid gäller i fråga om tillämpningen bestämmelserna i 1 och 6 §§ lagen (1982:417) om ikraftträdande av lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Utskottet

I propositionen föreslås att 41 e § kommunalskattelagen (1928:370) skall ändras så att avkastningen av statsskuldväxlar och skattkamarväxlar behandlas som ränta på samma sätt som nu gäller för s. k. bankcertifikat. Som skäl anförs att i allt väsentligt samma förutsättningar gäller för de olika slagen av värdepapper. Utskottet har inget att erinra mot en sådan ordning.

Enligt propositionen har statsskuldväxlar och skattkamarväxlar liksom bankcertifikat en löptid på högst ett år. Utskottet har erfarenhet att det föreligger ett intresse från riksbanken och riksgäldskontoret att kunna förlänga löptiderna på statsskuldväxlar och skattkamarväxlar till två år. Utskottet anser att den föreslagna regeln om räntebeskattnings av avkastningen av statsskuldväxlar och skattkamarväxlar bör gälla även om dessa skulle ha löptider upp till två år. Det sagda påkallar ingen ändring i den föreslagna lagtexten.

Vidare anser utskottet att man vid utformningen av ikraftträdandebestämmelserna bör beakta att vinsten vid en avyttring under 1982 för en skattskyldig med brutet räkenskapsår enligt de föreslagna reglerna kan komma att beskattas såsom en ränteinkomst vid 1984 års taxering. För att utesluta en dubbelbeskattnings, vilket skulle kunna inträffa om vinsten tidigare har realisationsvinstbeskattats, bör enligt utskottet föreskrivas att de nya bestämmelserna inte skall tillämpas i fråga om avyttringar som skett före ikraftträdandet.

I övrigt har utskottet inte funnit anledning till erinran mot regeringens förslag i denna del.

När det gäller realisationsvinstberäkningen vid förtida inlösen av andelar i aktiesparfonder anser utskottet i likhet med departementschefen att anskaffningskostnaden bör bestämmas till summan av de under sparåret – i förekommande fall det förlängda sparåret – insatta beloppen på aktiesparkonto och att förvärvstidpunkten bör bestämmas generellt till den 31 december sparåret. Även den tredje delfrågan i detta avsnitt, beräkningen av avyttringspriset, får enligt utskottets uppfattning anses ha fått en från praktisk synpunkt tillfredsställande lösning. Utskottet tillstyrker således propositionen även i dessa delar.

Avsikten med det sista förslaget som tagits upp i propositionen, beräkning av räntetillägg i vissa fall på värdet av bostad i jordbruk, är att förtydliga en

bestämmelse som tillkommit i samband med den inkomstskattereform som riksdagen beslutade i våras. Utskottet, som inte heller i denna del har funnit anledning till erinran, tillstyrker förslaget.

Ett annat problem som hänger samman med inkomstskattereformen har tagits upp av Karin Ahrlund (fp) och Stig Josefson (c) i motion 1982/83:90, nämligen den frigräns som gäller i fråga om sambeskattnings av B-inkomster. Motionärerna kritiserar det förhållandet att det sammanlagda skatteuttaget för två makar vid en ökning av B-inkomsten i vissa inkomstlägen stiger med ett större belopp än som svarar mot inkomstökningen. Motionärerna föreslår därför att 5 000 kronor av B-inkomsten hos vardera maken alltid skall behandlas som A-inkomst.

De påtalade effekterna av sambeskattningsreglerna är inte avsedda. Utskottet instämmer i att lagstiftningen bör ändras så att vardera makens fribelopp höjs till 5 000 kronor, samtidigt som man slopar regeln att av ena maken outnyttjat fribelopp får utnyttjas av andra maken. Med det sagda tillstyrker utskottet bifall till motion 1982/83:90.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. med bifall till proposition 1982/83:58 antar de vid propositionen fogade förslagen till
 - a) lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) med den ändringen att ikraftträdandebestämmelsen erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse.

Regeringens förslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

Utskottets förslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering. *De nya bestämmelserna gäller dock inte i fråga om avyttringar som har skett före ikraftträdandet.*

- b) lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
 - c) lag om ändring i lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer.
2. med bifall till motion 1982/83:90 antar det i motionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Stockholm den 2 december 1982

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingegerd Trocdsson (m), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Björn Molin (fp), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s) och Ewy Möller (m),